

SLOVENE

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 12/-
za pol leta " " " 6/-
za četrt leta " " " 3/-
za en mesec " " " 1/-

za inozemstvo:
očetno " " " Din. 21/-
mesečno " " " " 18/-

Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " " Din. 15/-
v inozemstvu " " " " 35/-

Posamna Štev. 75 par.

Cene inseratom:
Enostopna petina vrsta mal
oglas po K 4/- in K 6/-,
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po K 8/-, poslana itd.
po K 12/-.

Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izveniš
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Mesečna priloga: Vestnik SKS2.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8/III.
Recepti se ne vračajo; nevrakirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oglaš.
zagreb 9.011, sarajev 7563, praške in dunaj. 24.797

Za slovansko stališče.

Češkoslovaško, poljsko, rusko, bolgar-
sko časopisje: vse je edino v tem, da se
vzhodno vprašanje ne more rešiti pravično
in pametno, ako se ne vpoštevajo v prvi
vrsti interesi onih držav, ki leže ob Črnem
in Egejskem morju, oziroma na balkan-
skem poluotoku ni na nasprotnem anatol-
skem obrežju.

To so v prvi vrsti Rusija, potem Ro-
munija, Jugoslavija, Bolgarija in Grčija ter
Turčija. To stališče je tudi v eminentnem
interesu slovanstva in je točno izraženo v
noti ruske vlade na vse velesile.

Proti vrnitvi vzhodne Trakije Turčiji
v interesu svetovnega miru, pa tudi na
podlagi narodnostnega principa, ni pamet-
nega ugovora. Čisto pravilno poudarja n.
pr. »Venkov«, da turške dežele v prihod-
nosti predstavljajo izvrstni trg za indu-
strijske in druge izdelke in da bo na tej
podlagi med Turčijo in balkanskimi drža-
vami mogoče ustvariti zelo dobro razmerje.
Moderna Turčija bo vsakomur hvaležna,
kdor bo pomagal jo gospodarsko in kul-
turno dvigniti. Bila bi naravnost norost se
zaradi angleških kramarskih interesov po-
staviti v nasprotje s celim muslimanskim
svetom.

Imamo pa še vprašanje zapadne Tra-
cije. Te Grčija absolutno ne potrebuje,
ampak ji je le v veliko škodo in breme,
ker je ognjišče turškega in bolgarskega
iredentizma. Ona predstavlja za Grčijo v
političnem oziru to kar n. pr. za Italijo
slovansko Primorje; gospodarsko pa ji tu-
di nič ne koristi, saj niti Solun ni zanjo
kakšnega bitnega pomena. Pač pa je za-
padna Tracija življenjskega pomena za
Bolgarijo, ki bi bila Jugoslaviji, na katero
v tem oziru največ zaupa, vekomaj hval-
ežna, ako ji pomaga do izhoda na Egejsko
morje. Ta stvar je ogromne važnosti za ce-
lo jugoslovansko, ker do tesnejše zveze
med SHS in Bolgarijo brez dvoma pride.

Način rešitve orientalskega vprašanja
v tej smeri bi primoral tudi Romunijo do
treznejše politike, ker bi jo sicer znala v
doglednem času doleteti ista usoda kakor
Grčijo. Če bi naša država zasledovala po-
litiko v gorji omenjenem pravcu bi tudi
Romunija uvidela, da je njen interes v fe-
deraciji balkanskih držav, naslonjenih na
Rusijo, ne pa v zasledovanju nepih mega-
lonskih načrtov.

Albanija že danes odkrito želi čim
najboljše razmerje z Jugoslavijo. Na nas
je samo, da se naša notranja politika ne
vodi v velesrbskem duhu, to je, da se na-
rodom in deželam da široka avtonomija,
to se pravi, tudi Makedoniji, ker se v tem
slučaju ne bo treba bati kakšne iredente.

V tem smislu gibajoča se politika bal-
kanskih držav jih bo usposobila, da se
složno zavzamejo za edino pravilno reši-
tev vprašanja morskih ožin, ki se tiče
predvsem njih ter Rusije in Turčije, ne pa
Anglije. Ta ima svoj Gibraltar in Suez, od
Dardanel pa roke proč! Taki politiki, ki
bi omogočala Angliji biti neomejeni gos-
podar vseh bogastev vzhoda, se Slovani
ne smemo vdinjati!

Nota ruske vlade, ki je naravnost epo-
halnega pomena, vsebuje vse te vidike, ki
smo jih tu obrazložili. To je nota, vredna
Petra Velikega ali Jekaterine. Ne pusti-
mo Angležu zaslužniti vzhoda, ki se je bil
komaj osvobodil nemškega jarma! Vzhod-
ni narodi so zmoglni, da sami sebe vladajo
in sami svoja bogastva izkoriščajo. Slova-
ni na Balkanu smo posredovalec med nji-
mi in zapadno Evropo in v našem življenj-
skem interesu je, da smo z njimi prijate-
lji. Niti na Balkanu niti v Levantu niti v
Rusiji nima tujec nič iskati. To je edino
pravilno in nam Slovanom odgovarjajoče
stališče.

Naj vzame to naš sedanji režim na
znanje. Jugoslovani nečemo Angležem de-
lati nobene parade. Slovenski, hrvaški in
srbski fantje imajo doma pametnejšega
upravka kakor da gredo v Carigrad past
lenobo in salutirat angleškim generalom.
Čim prej izgine Anglež od morskih ožin,
tem boljše za slovanstvo.

In če res mislijo Angleži na vojsko,
naj jo sami vodijo; udeležiti se take voje-
ske, bi bilo naravnost izdajstvo nad inte-
resi Balkana, celega vzhoda in slovanstva
posebno!

Anglija izziva vojno.

**KEMAL-PAŠA SE NE UMAKNE IZ NEV-
TRALNE CONE.**

Angora, 30. sept. (Izv.) Uradno se po-
roča od včeraj: Zračno brodovje je obstre-
ljevalo grško brodovje pred Mitilenami.
Kemalistične čete so zasedle Aivadnik
ter zasedle zapadni del nevturalne cone.
Vojaška zasedba srednje in zapadne Male
Azije je končana. Brzojavna zveza z An-
goro je vzpostavljena.

London, 30. sept. (Izv.) »Daily Mail«
poroča iz Carigrada: V odgovor na zadnjo
poslanico angleškega poveljnika Harring-
tona je izjavil Mustafa Kemal paša, da je
pripravljen vojaške čete nekoliko umak-
niti nazaj ter izvrševati nad osvobojenim
ozemljem le civilno in policijsko oblast, če
se umaknejo tudi grške čete. Iz Čanaka
poročajo, da je Harrington dal civilnemu
prebivalstvu ukaz, naj evakuira polotok
Galipoli.

London, 30. sept. (Izv.) Reuter poroča
od dobro poučene strani: Mustafa Kemal
paša je izjavil francoskemu nadkomisarju
v Carigradu generalu Pelléju, ki se je ž
njim razgovarjal v Smirni, da nima namena
umakniti turških čet iz nevturalnega
ozemlja.

Belgrad, 30. septembra. (Izvirno) Ke-
mal paša je poveljniku angleških čet od-
govoril na njegovo noto, da so čete Kemal
paše prešle v nevturalno cono, da angorska
vlada ne pozna nobene nevturalne cone in
da bodo njegove čete tudi dalje napred-
ovale s pravico zmagovalne vojske. Oči-
vidno je, pravi Kemal, da Anglija utrjuje
svoje pozicije z namenom, da pride do pre-
livanja krvi. Končno Kemal izraža upanje,
da se bo njegova akcija uspešno končala.

TURSKI POGOJI ZA PREMIRJE.

Pariz, 30. sept. (Izv.) »Chicago Tri-
bune« poroča iz Smirne, da je Mustafa
Kemal paša sklenil zediniti se z zavezniki
glede predkonference, ki naj bi se začela
prihodnji teden. Na tej konferenci naj bi
se določili pogoji premirja ter podrobnosti
za konferenco, katera naj se vrši v Benet-
kah ali pa kje drugje v Italiji. Predpogoj
predposvetovanj pa je, da se Carigrad in
Tracija takoj izročita kemalističnim četam.
Vlada se je o tem pripravljena razgovar-
jati z zavezniki v Mudaniji. Ta sklep pa
je veljaven le, če ga bo ratificirala velika
nacionalistična skupščina v Angori.

Angleški listi smatrajo vojsko za neizogibno.

London, 30. sept. (Izv.) Angleški listi
z vso resnostjo motrijo nevarni položaj ter
menijo, da je krvav spopad neizogiben.

Angleška delavska stranka proti vojski.

London, 29. sept. (Izv.) Državni svet
angleške neodvisne delavske stranke je
izdal manifest, v katerem protestira proti
vladni politiki v Orientu, ki služi le inte-
resom kapitalizma, kateri hoče izrabljati
za se petrolejske vrelce in druga bogastva
bližnjega Vzhoda. Na konferenci, ki se je
morajo udeležiti Rusija, Georgija, Ukra-
jina in Bolgarija, bo treba to vprašanje

pravilno rešiti ter Turčiji priznati njeno
pravico. Manifest zahteva takojšnje skli-
canje parlamenta ter končuje z besedami:
»Nobene vojske! Proč z vlado!»

POZIV ANGLEŠKIM POSLANCEM ZA VSAK SLUČAJ.

London, 30. sept. (Izv.) »Daily Tele-
graph« naznanja, da so člani angleškega
parlamenta dobili poziv, naj bodo v Lon-
donu pripravljeni, ker je njihova navzoč-
nost v Londonu potrebna, če bi se naglo
morali sklicati parlament za slučaj, da iz-
bruhnejo sovražnosti.

GALIPOLI EVAKUIRAN.

Carigrad, 30. sept. (Izv.) Angleški
general Harrington je izdal povelje, da mo-
ra vse civilno prebivalstvo zapustiti pol-
otok Galipoli.

ANGLEŠKI DEMENTI GLEDE ČANAKA.

London, 29. sept. (Izv.) Reuterjev
urad dementira vesti, da bi bile angleške
čete v Čanaku obkrožene. Dementira se
tudi vest, da bi bila na Mustafa Kemal pa-
šo odšla kaka nota, ki bi bila imela značaj
ultima.

ANGLEŠKE VOJNE PRIPRAVE.

Malta, 29. sept. (Izv.) Mimo Malte ne-
prestano vozijo nove vojaške čete v Malo
Azijo. Sem je dospelo brodovje 10 torped-
nih rušilcev. Oklopna ladja »Jurij V.«
je odpeljala v Levanto. V kratkem ji bo sle-
dila oklopna »Benbow«.

OKOLICA IZMIDA ZASEDNA OD TURKOV.

London, 30. sept. (Izv.) Včeraj zvečer
po seji angleške vlade je bila sestavljena
nota, v kateri angleška vlada izjavlja, da
je nemogoče trpeti, da bi turške čete ostale
še nadalje pred angleškimi žičnimi ovira-
mi ter si o belem dnevu ogledovale od bli-
zje angleške pozicije. Okolica Izmida je se-
daj popolnoma zasedena od Turkov. To
postopanje Turkov pomeni izzivanje An-
glije.

GRKI ZOPET — ZMAGUJEJO.

Atene, 30. sept. (Izv.) Po poročilu gr-
škega armadnega poveljstva v Traciji, so
turške čete vdrlle v okolico kraja Strandja,
nakar so zasedle vas Stafalan ter usmrtille
11 mož grške posadke. Turke je pozneje
grški napad vrغل iz vasi nazaj. Turki so
pri tem imeli več ranjenih vojakov in čast-
nikov.

GRŠKA OJAČENJA V TRACIJI.

Carigrad, 29. sept. (Izv.) Iz Tracije
se poroča, da prihajajo tja grška ojačenja.
Splošno pa se opaža, da so novodošli vo-
jaki slabo opremljeni in malo disciplini-
rani.

WRANGLOVSKE LAŽI.

Belgrad, 30. sept. (Izv.) Sem je došlo
več beguncev-Wranglovcev iz Carigrada.
Ta beg spravljajo v zvezo z izjavo sovjetske-
ga zastopnika v Carigradu, ki je baje iz-
javil, da bodo sovjetske čete takoj, ko bo
Kemal paša zasedel Carigrad, tudi one za-
sedle to mesto. Carigrad bo baza sovjets-
kih čet za ekspedicijo proti balkanskim
državam, ako bi te hotele delati težave v
carigradskem vprašanju.

Grška revolucija.

PRED VENIZELOSOVO VLADO V GRČIJI.

Pariz, 29. sept. (Izv.) Venizelos je
prejel iz raznih krajev Grške in raznih
oseb brzojavke, v katerih se mu izraža za-
upanje za njegov boj v prid narodne
stvari ter se izraža prošnja, naj sodeluje.

Pariz, 30. sept. (Izv.) »Matine« poroča,
da bo Venizelos obiskal ministrskega
predsednika Poincareja in ga prosil, da se
zavzame za Grško.

Pariz, 30. sept. (Izv.) Venizelos je
včeraj zvečer iz Pariza odpotoval v Lon-
don.

Pariz, 30. sept. (Izv.) Venizelos se bo
v Londonu sešel z angleškim zunanjim mi-
nistrom lord Curzonom, s katerim se bo
posvetoval o položaju, nakar se hoče
preko Pariza napotiti v Rim. Venizelos se

trudi doseči ta uspeh, da bi bila Grška
sprejeta v skupnost zaveznikov.

Atene, 30. sept. (Izv.) Novi vladi na-
čuje Kaminos, zunanje posle pa je pre-
vzel Politis. Ker pa se oba nahajata še v
inozemstvu, bo začasno vodil vlado Gra-
zidas, medtem ko bo vodil začasno zunanjo
politiko Kamelopoulos.

Atene, 30. sept. (Izv.) Grške čete, ki
se nahajajo v Epiru in Traciji, so se pri-
družile revoluciji.

Venizelos odklanja vlado?

Atene, 30. sept. (Izv.) Čeprav so listi
poročali, da se je nova vlada že sesta-
vila, vendar ima vso oblast v rokah tro-
jica vojaških diktatorjev, ki pa ne uživajo
v deželi velikega ugleda, ker niso po pre-
pričanju niti monarhisti niti pristaši Veni-

zela. Revolucionarne čete so ponudile Ve-
nizelu, da sestavi novo vlado, a je Veni-
zelos odločno odklonil vsako sodelovanje
v vladi.

KONSTANTIN ZAPRT.

Atene, 30. sept. (Izv.) Bivši kralj Kon-
stantin je zaprt v Atenah. Stražijo ga re-
volucionarci, ki ne puste nikogar do njega.
— Konstantinovi pristaši so prosili zuna-
nje zastopnike za intervencijo.

Avstralski min. predsednik iz- javlja solidarnost z Anglijo.

London, 29. sept. (Izv.) Avstralski mi-
nistrski predsednik Hughes je po seji av-
stralskega kabineta izjavil: Avstralija bo,
če bo potreba zahtevala, tudi sedaj po-
stavila svojo armado, kakor je to storila
v svetovni vojski.

Pritisk Anglije in Grčije na našo vlado.

Belgrad, 30. septembra. (Izvirno) Da-
nes dopoldne so obiskali zastopniki zuna-
njih držav pomočnika ministra zunanjih
zadev Gavrilovića, med njimi je bil tudi
angleški poslanik. Najprej je prišel grški
odpravnik poslov Diamantopulos in izro-
čil Gavriloviću oficijelno noto, po kateri se
je odpovedal prestolu kralj Konstantin in
zasedel prestol Jurij II. Grški odpravnik
poslov je bil danes trikrat v zunanem mi-
niststvu. Po mestu krožijo alarmantne ve-
sti in se govori, da bo parlament nujno
sklican.

Pred velikimi notranje- političnimi spremembami?

Belgrad, 30. sept. (Izv.) »Novi«
napovedujejo v današnjem uvodniku ve-
like spremembe v vladi in parlamentu, ki
se bodo izvršile v mesecu oktobru. Prišlo
bo do razcepa v demokratski in radikalni
stranki. Čeprav demokrati javljajo, da se
bo spor v njihovi stranki poravnal mirnim
potom, vendar to ni verjetno. Samo akcija
Stojana Protića bo zadostovala, da se ra-
dikalna stranka razdeli na dva tabora. S
tem dejstvom bi nastal drug položaj. Vla-
da Pašić-Pribičević bi se ne mogla držati.
Nastopile bi druge kombinacije vlade, ki
bi ustvarile čisto drug parlamentarni po-
ložaj. Sedanje vlade ne bo več dolgo na
krmilu in zato se naj politični krogi po-
brigajo za razčiščenje položaja.

Belgrad, 30. sept. (Izv.) Zapleteni zu-
nanji politični položaj je napravil na naš
notranje politični položaj globok vtis. Sploš-
no se govori, da kralj Aleksander zahteva,
da se takoj skliče narodna skupščina in
če bi razmere do vlade ostale iste kakor
doslej, naj se skupščina razpusti in razpi-
še nove volitve. Ta zahteva kralja je
napravila v vladnih krogih pravo zmedo in
znači propad sedanjih vladnih strank.

Belgrad, 30. septembra. (Izvirno) Da-
našnja »Politika« piše: Dr. Ninčić je včeraj
odpotoval v Sombor. To nenadno potovanje
v trenutku, ko se vrača ministrski pred-
sednik Pašić in so na vrsti silno važne za-
deve, je izzvalo v političnih krogih razne
kombinacije. Trdi se, da koalicijski kabi-
net Pašićev ne uživa pri kralju tistega za-
upanja kakor prej. Kralj je za to, da se na-
daljuje pravce dosedanje notranje in zu-
nanje politike, treba je samo, da se čim-
prej izvrše volitve. Novo volivno vlado bi
sestavila Trifković in Davidović z Ninči-
ćem kot zunanjim ministrom. List pravi,
da nihče ne ve, kdo je vzrok spremembe
mišljenja na dvoru, ki se posebno opaža
po kraljevem povratku iz inozemstva.

Belgrad, 30. sept. (Izv.) Današnja
»Politika« piše, da se v parlamentarnih
krogih vedno bolj pojavlja želja, da se
parlament čimprej skliče. Splošno se sodi,
da bo skupščina sklicana najkasneje do
10. oktobra. V tem slučaju bi se seja de-
mokratskega kluba, ki je sklicana za dne
10. oktobra, vršila tri dni poprej.

Ministri na agitacijskih potovanjih.

Belgrad, 30. septembra. (Izvirno) Da-
nes bi se imela vršiti seja ministrskega
sveta, za katero so bili delali veliko re-

klamo. Med ostalimi so pisali, da bo seja zgodovinskega značaja, ker se bodo sklenili važni ukrepi v notranji in zunanji politični situaciji. Od vsega tega ni bilo nič, ker se ministrski svet ni sestal iz razloga, ker večina ministrov ni bila prisotna. Tako sta radikalna ministra dr. Ninčič in Miladinović odšla v Sombor, kjer se bo jutri vršil shod radikalne stranke, ki se v ponedeljek nadaljuje v Veliki Kikindi. Vojvodinski radikalni pripravljajo resolucijo proti sedanji vladi in za politiko Stojana Protića. Zato sta šla Ninčič in Miladinović na shod, da rešita, kar se še rešiti da. Ostali ministri se nahajajo na agitaciji. Vsi krogi, tako vladni in opozicionalni, zato ostro obsojajo ministre. Seja ministrskega sveta se bo vršila v torek.

Oblastnih volitev ne bo.

Belgrad, 30. sept. (Izv.) Vaš dopisnik je govoril z nekaterimi politiki iz vladne stranke. Izjavili so, da je to vprašanje postavljeno v ozadje in da se za te volitve ne delajo nobene priprave. Poudarjali so, da je treba najprej volitev za narodno skupščino in šele nato za oblastne skupščine.

Uradniško vprašanje.

Belgrad, 30. sept. (Izv.) Danes dopoldne je bila seja pododbora za uradniško vprašanje. Razpravljali so o 6. poglavju, ki govori o suspendiranju uradništva. Sprejeti so bili neizpremenjeni vsi členi razen 7., po katerem se uradniki kvalificirajo na štiri kategorije: odlično, dobro, povojno in slabo. Kategorija povojno je bila črtana, druge so ostale. Prihodnja seja bo v ponedeljek ob 9. uri dopoldne.

Hribar — poslanik na Reki?

Belgrad, 30. sept. (Izv.) Kakor smo izvedeli, se poteguje pokrajinski namestnik Ivan Hribar za poslaniško mesto na Reki. Te dni se mudi g. Hribar v Belgradu in je obiskal zunanjega ministra dr. M. Ninčiča. Istočasno je bil v Belgradu tudi predsednik reške države Zanella. — Kandidat za predsednika upravnega sodišča v Celju je dr. Skaberne, načelnik oddelka za prosveto v Ljubljani.

Hribarjeva »IZJAVA«.

Belgrad, 30. septembra. (Izvirno) Današnja »Tribuna« piše, da je včeraj počakal Pašić na kolodvoru tudi pokrajinski namestnik za Slovenijo dr. Ivan Hribar. O tem piše »Tribuna«: »Dr. Hribar je smatral za potrebno, da ob priliki pozdrava izrazi, da je slučajno prišel na kolodvor.« List dodaja, da je težko uganiti, zakaj je dr. Hribar dal to globoko politično izjavo.

PREORIENTACIJA SKS?

Belgrad, 30. septembra. (Izvirno) Samostojna kmetijska stranka ne igra nobene vloge v političnem življenju. Da se vidi, da ta stranka še obstoji, piše današnje »Vreme«: Včeraj se je vršila seja SKS. Poslanca Drogenik in Pucelj sta poročala o zunanjem položaju. Nato so razpravljali o notranjem položaju in o vladni krizi ter končno o tem, kakšno stališče naj zavzame stranka napram revizionistiški vladi. Večina je bila mnenja, da bi klub mogel sodelovati tudi v revizionistiški vladi, če bi se sestavila. Tako se gospodje od SKS orientirajo za nov položaj in za vstop v vladno, pa naj bi bila kakršnakoli.

Packa.

18

Francoski napisal René Bazin — Poslovenil A. B.

(Dalje.)

»Božica ali smrtnica, o kraljica, k tvojim nogam se vržem. Če si eno od božanskih bitij, ki prebivajo v neizmernem nebesnem prostoru, po tvoji lepoti, milobi in plemenitem statusu bi spoznal Dijano, hčerko velikega Jupitra.

Ce si ena od umrljivih, ki stanujejo na zemlji, tedaj trikrat srečen tvoj oče in trikrat srečna tvoja vzvišena mati, trikrat srečni tvoji ljubljani bratje. Njihova duša je gotovo neprestano vzhajala radi tebe, ko vidijo vstopiti v kolo plesavcev tako lepo devico. In koliko srečnejši bo oni, ki te bo popeljal na svoj bogati dom skupaj z neizmernimi darovili.

Obrnem se proti Lampronu, ki se je ustavil deset korakov pred mano nekoliko na desno. Vzel je svoj album in riše. Kmalu pa pozabi na previdnost in zapusti skrišališče za bukvijo, da se približa modelu. Zaman mu dajem znamenja in opomine, zaman ga opozarjam, da nisva prišla sem risat, gluh je za vse. Umetnika v njem ni mogoče več zadržati. Sedeč v primerni razdalji na prostem na ukrivljeni korenini se ne zmeni za nič drugega kot za svojo umetnost.

Prišlo je, kar je moralo priti: razvnet radi težav pri osnutku premakne Lampron noge; vejice se zlomi, listje zašušti... Jeana se ozre in naju zapazi, mene, kako jo opazujem, in njega, kako jo slika.

Giolitti zopet na površju.

Pariz, 30. sept. (Izv.) »Intransigant« poroča, da bo Giolitti vnovič prevzel sestavo italijanske vlade in da je v ta namen že stopil v stik z voditelji strank. Vlado namerava Giolitti sestaviti na najširši podlagi.

JUGOSLOVANSKI POSLANCI GREDO V PRAGO.

Praga, 30. sept. (Izv.) Člani češko-slovaškega parlamenta so izvolili pripravljavni odbor, ki bo izdelal načrt za sprejem jugoslovanskih narodnih poslancev, ki pridejo v Prago 28. oktobra, t. j. na dan proglativne samostojnosti češkoslovaške republike.

OBMEJNI SPOR MED ČEŠKOSLOVAŠKO IN POLJSKO.

Praga, 20. sept. (Izv.) Proti sklepu razmejitvene komisije glede meje pri Javorini je narodni svet vložil najostrejši protest. Iz Pariza je došel na to ukaz, da mora razmejitvena komisija začasno ustaviti svoje delo.

VOLITVE V GORNJEŠLEZIJSKI SEJM.

Varšava, 30. sept. (Izv.) Pri volitvah v gornješlezijski sejm so Poljaki dobili 34, Nemci pa 14 mandatov.

SOCIALDEMOKRATSKA SLAVNOST V PRAGI.

Praga, 30. sept. (Izv.) Danes so se začele tukaj slavnosti ob priliki 50 letnega jubileja, odkar se je začelo na Češkem sociodemokratsko delavsko gibanje. Slavnostnega zborovanja se je udeležilo 1200 delegatov.

Načrt novega zakona o neposrednih davkih.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je dne 28. septembra 1922 povabila razne korporacije in organizacije na zborovanje, da zavzamejo stališče k načrtu zakona o neposrednih davkih. Po daljši razpravi se je na številno obisknem shodu soglasno sklenilo na odločilna mesta predložiti naslednjo spomenico:

Dne 11. t. m. je sopolpisana Trgovska in obrtniška zbornica prejela od generalne direkcije neposrednih poreza en iztis »predloga zakona o neposrednim porezima« na vpogled z opombo, da se je predložil parlamentu na odobrenje. Podpisane korporacije in organizacije, zbrane po svojih zastopnikih na zborovanju dne 28. septembra 1922 pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, se usojajo predvsem izraziti svoje veliko obžalovanje, da se je proti izrecni določbi zakona o trgovskih in obrtniških zbornicah, po kateri se je zbornicam o predlogih zakonov, ki se tičejo komercialnih ali obrtnih interesov, izjaviti prej, nego jih vlada predloži parlamentu v obravnavo, ta za trgovstvo, industrijo in obrt ter sploh vse pridobitne kroge tako izredno važen predlog zakona že predložil parlamentu, ne da bi bile imele zbornice prej priliko, izjaviti se o njem. Ob napominani izredni važnosti tega zakona, ki bo globoko posegel v gospodarsko življenje cele države, so zategadelj podpisane korporacije in organizacije primorane, nujno prositi primerne ukrepiteve, da se zakon ne obravnava prej v parlamentu, dokler ne dojdejo od trgovskih in obrtniških zbornic izjave o njem, ter ob-

enem prositi, da se jim da za te izjave primeren čas, da morejo zaslišati organizacije prizadetih krogov in na podlagi vsestranske proučitve predloga podati svoje izjave.

Priznavamo, da je enotna davčna reforma nujno potrebna kakor iz političnih tako tudi iz narodnogospodarskih ozirov. Dosedanje davčne razmere, osobito uporaba petero bistveno si nasprotujočih davčnih sistemov in neenakomerna administracija mora na eni strani nujno manjšati, če ne ničiti čut in zavest državne in politične enotnosti, na drugi pa vsestransko ovirati gospodarski razvoj. Kakor pa je vsega priznanja vredna težnja finančne uprave, kar najbolj pospešiti dosego enotne davčne reforme, pa je vendar smatrati za hujše zlo, če bi se ta reforma izvršila nepopolno in kvarno narodnemu gospodarstvu, kakor pa, ako se z reformo še počaka dotlej, da tudi oni krogi, ki naj v prvi vrsti nosijo bremena, ki jim jih naloži novi zakon, temeljito razpravijo predlog, pretresejo načela, na katerih sloni, ugotove, ali so časovne zahteve našle pravičen odmev v davčni reformi in katerih sprememb in dopolnitev je treba, presodijo vpliv, ki ga utegne imeti novi zakon na gospodarstvo, preudarijo, ali so bremena prav razdeljena na razne gospodarske sloje in zmogljiva, brez škode za nadaljnji razvoj gospodarstva in zbog tega tudi brez škode za erar, ki mu mora biti na tem, da davčni zakoni ne ovirajo davčnega razvoja in s tem ne preprečujejo javitve sedanjih davčnih virov in otvarjanja novih. V tem kratkem času, kar je načrt na razpolago, neogibno potrebni temeljni študij predloga na podlagi zaslišanja interesentov ni bil v toliko mogoč, da bi zbornice še danes mogle podati vsestransko izčrpno izjavo. Že prvi pregled predloga pa kaže vso naglico, s katero se je predlog sestavljaj, na kar kaže tudi popoln nedostatek ali vsaj neobjava vladnega komentarija ali motivnega poročila, ki je potreben in običajen že pri manj važnih zakonih, tembolj pa neogibno potreben za tako važen zakon, kakor je ta, ki naj trajno uredi enotni davčni sistem za vso državo. Tako pa je študij predloga silno težaven. Ni nobenih pojasnil, kakšne smernice je vlada upoštevala pri sestavi, kakšne namene je zasledovala, na podlagi kakšnega statističnega gradiva, brez katerega si mi sploh nikakor ne moremo misliti, da se da temeljito in brez škode za gospodarstvo in erar to težko vprašanje rešiti, temelji predlog reforme. Ob takih okolištinah je premotrivanje silno oteženo. Zategadelj je treba, da se da zbornicam zadosten čas, to je vsaj do 31. okt., za zaslišanje interesentov in za sestavo kolikor mogoče izčrpne izjave. Usajamo se potemtakem ponoviti nujno prošnjo, da se zakon prej ne obravnava v parlamentu, dokler ne dojdejo podrobne izjave zbornic.

K tej prošnji pa pristavljamo še drugo nujno prošnjo. Čuje se, da se namerava ta predlog v najkrajšem času uzakoniti, in sicer po zakonodajnem odboru. Skoro ne moremo verjeti, da bi se tako važen zakon obravnaval in rešil po skrajšanem potu, ako pa ta namera v resnici obstoji, nujno prosimo, da se ta namera opusti in zakon razpravlja in reši po rednem parlamentarnem potu.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani, Zveza industrijev na sloven-

skem ozemlju kralj. Srbov, Hrvatov in Slovencev, Deželna zveza kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani, Zveza trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo v Ljubljani, Gremij trgovcev v Ljubljani, Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani, Zadruga zveza v Ljubljani, Društvo bančnih zavodov v Ljubljani, Zveza jugoslovanskih hranilnic, Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani, Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani, Pokrajinska zveza društev hišnih posetnikov v Ljubljani, Notarska zbornica v Ljubljani.

Politične novice.

+ Ljubljanske občinske volitve. Tekom tega tedna se bo pojasnil za sedaj še tako nejasni politični položaj. Demokrati — in to stari in mladi — poskušajo na vse načine preprečiti enoten nastop opozicijskih strank z ljudskim, socialno-gospodarskim in avtonomističnim programom. Ker je razmerje med mladino in starino ostalo še dalje enako napeto ko doslej, hočejo stari demokrati pod vodstvom obeh županskih kandidatov dr. Trillerja in dr. Ravniharja ter s pomočjo raznih ljudi, ki so zagotavljali svojo zvestobo že vsaki stranki, ustanoviti posebno »gospodarsko stranko«. Ta »gospodarska stranka« naj bi bila rešilna ladja za stare liberalce, ki so nezadovoljni z mladino; s starini pa so radi njihovega 40 letnega »gospodarstvac« na magistratu tudi Ljubljančani nezadovoljni. V to »gospodarsko« firmo naj bi stopili tudi narodni socialci, za kar se trudijo in pehajo celo zagrebški gospodje, kakor Giunio in Marjanovič. Danes se bodo sestali narodno-socialni zaupniki iz Ljubljane in z dežele ter bodo sklepali o tej ponudbi. Ljubljanski zaupniki niso prav nezadovoljni s tem, da bi o čisto ljubljanskih zadevah odločali zaupniki z dežele. Odločitev bo težka, ker narodne socialce na eni strani veže k dr. Ravniharju sokolska misel, na drugi strani pa je tej stranki težko vezati se z buržujsko-kapitalističnimi elementi med starini, ki so poleg mladim izraziti — četudi bolj nobel — zastopniki velikega kapitala in protijudske politike med Slovenci. Pa tudi sicer bi ta zveza ne bila posebno varna, ker bo gotovo doživela neuspeh pri volitvah. Le, če bi se tudi mladini odločili, glasovati za to gospodarsko firmo, bi bilo nekaj več upanja na uspeh. Toda po splošnem razpoloženju v Ljubljani bi bil tudi tej ojačeni fronti usojen poraz, ker Ljubljana od režimskih gospodov noče nič več slišati. Zato je taka zveza za vsakogar, ki se ji bliža, dvakrat nevarna. Ne le za danes, marveč tudi za jutri in za vedno.

+ Konferenca narodnih manjšin v Subotici. »Orient Express« poroča, da se bo na pobudo velikega župana Dobanovskega v kratkem v Subotici sešla konferenca narodnih manjšin, katere se udeležijo tudi notranji minister Kosta Timotijević in drugi politiki. Mažarski in nemški zastopniki bodo zahtevali, da se sprejmejo v volivne imenike vsi volivni upravičenci neglede na narodnost.

+ »Obzor« proti Radićevi politiki. — »Obzor« razpravlja o preokretu v naši notranji politiki, ki ga pripravljajo Protić, Davidović, Veljković in drugi ugledni Srbi. Svoja izvajanja zaključuje: »Prot politiki Pašić-Pribičevićevih so nastopili Hrvati ter ustanovili Hrvatski blok, proti politiki Protića in Davidovića se pa ne

»Ne, oče.«

»Pa ti je, seveda ti je. Zakaj mi nisi že prej rekla? Moj Bog, ti otroci! Vedno so enaki, neprevидni!«

Vstane brez odloga, vtakne knjigo v žep, zapne površnik in se oprt na palico nekaj časa ozira na vrhove hrastov.

Nato se drug ob drugem oddaljita po stezi.

Jeanna odhaja nalahno, vzravnan in brhka med mladimi poganjki z novim zelenjem, ki mi jo kmalu zakrijejo.

Medtem gleda Lampron še vedno na ono stran, koder je izginila.

»Na kaj misliš?« mu pravim.

Pogledi si brado, v katere sredini so že srebrne nitke.

»Dragi moj, mislim, da nas mladost pravtako zapusti: ob uri, ko nam je najljubša, z rahlim smehljajem, ne da bi nam rekla, kam gre.«

»Kako srečna misel, narisati oba! Pokaži vendar!«

»Ne!«

»Zakaj ne?«

»Saj to ni nič osnutek: tri črte s svinčnikom.«

»Pa vseeno pokaži!«

»Moj mali Fabien, lahko bi že vedel, da imam kak namen, kadar si kaj vtepem v glavo, kakor Balaamov osel. Ti ne boš videl mojega albuma ne danes, ne jutri, ne pojutrišnjem.«

Odgovorim mu neumno:

»Kakor hočeš, saj mi je vseeno!«

V resnici pa sem bil zelo užaljen, hladno sem se poslovil od Lamprona na kolodvoru.

Pa kako tudi ne! Taka kaprica! Da mi ne pokaže slike, ki jo je delal pri meni, slike, na kateri je moja Jeanna!

28. aprila ob 9. uri zjutraj.

Le skrivaj jo, Silvester! Zakopli jo globoko med tvoje kartone ali kamor hočeš, malo se zmenim za to: imam jo v srečnem Jeannino sliko, vidim jo, kadar jo hočem, in jo ljubim, ljubim, ljubim!«

Kaj bo ž njo in z menoj, ne vem. Upam, da bi kaj vedel na kaj, ne zakaj, ne za kedar, in vendar je to tako sladko.

Ob devetih zvečer.

Danes popoldne ob dveh srečam na bulvaru sv. Mihela Lamprona. Mudi se mi in karton ima pod pazduho. Stopim k njemu, toda na obrazu mu čitam, da mu to ni prav, da mu ni ljubo, če ga spremljam. Krmi mi udari v glavo.

»Dobro torej, na svidenje, gospod Lampron, če mi že ni več dovoljeno, da vas nagovorim, na svidenje!«

Za hip premissluje.

»No, pa pojdi z menoj, če hočeš; grem radi okvirja.«

»Za sliko?«

»Seveda.«

»To je vsa tajnost! In ti delaš tako skrivnosti, včeraj za risbo in danes za sliko. To ni lepo od tebe, Silvester, to ni lepo!«

Pogleda me prijateljsko pomilovalno.

»Ubogi možiček!«

Nato povzame zopet v svojem navadnem, jasnem tonu:

more a priori zavzeti enakega stališča. To smatramo za pogrešno, da se koncesije javnih delavcev in Protičevu ravnanje kakor kot slabše za Hrvate nego politika sedanega režima, kakor to piše in pravi S. Radić, predsednik Hrvatskega bloka, kar naj bi bilo baje mnenje celokupnega bloka.

† Radić se majoje tla. Radić daje objave na vse strani. »To mu je potrebno« — piše »Narodna Politika« — »iz enakega razloga kakor Svetozarju Pribičeviću. Ko je Svetozar Pribičević čutil, da se mu majoje tla pod nogami, je začel vse svoje liste zasipati s članki in intervjuji. Tudi Radićeve pozicije v narodu niso ravno najboljše. Vemo popolnoma gotovo, da se pripravljajo celi kraji, da Radića zapuste. Vsem je začela presedati njegova pasivna politika, ki potiska ljudstvo v vedno večjo bedo. Tudi v Bosni začenjajo volivci od Radićevih zaveznikov iz Težačke stranke zahtevati, naj gredo v skupščino in se tam zavzemajo za ljudstvo.«

† Ivan Kavčnik.

Prvi predsednik višjega deželnega sodišča v Ljubljani gospod Ivan Kavčnik je umrl dne 1. t. m. ob 1. uri ponoči. S tem možem ni premislil le najvišji sodnik v Sloveniji, marveč ena najmarkantnejših osebnosti med našimi pravniki. Kakor večina naših najboljših mož je izšel iz črnega rodu. V Dragomeru, brezoviške župnije pri Vrhniki, je bil rojen 29. avgusta 1858. Zavrnil je gimnazijske študije v Ljubljani, pravno pa leta 1883. na Dunaju, nakar je vstopil v službo pri ljubljanskem magistratu. Znani dogodki ob odkritju spominske plošče Anastaziju Grunu so mu, tedaj mestnemu policijskemu komisarju, zagrenili to službo, da je prestopil k sodišču. Leta 1888. je bil imenovan za sodnega pristava, najprej v Kranju in kasneje v Ljubljani, kjer je odšel, izvzemši štiri dunajske leta, stalno služboval. Dočim se je Kavčnik prvo dobo svojega službovanja, zlasti kot preiskovalni sodnik v Ljubljani, pretežno bavil s kazenskimi zadevami in bil zelo priljubljen sodnik kriminalista profesor Groša v Gradcu, ki ga tudi citira v svoji prvi knjigi priročniku za preiskovalne sodnike, je uvedel novih civilno-pravnih zakonov preukrenila pravce njegovemu delovanju. Kavčnik je postal takoj v začetku veleodličen in zaslužen sodnik pri izvršbi novih civilno-pravnih zakonov. Ob ednanji reorganizaciji sodišč 1. 1897. je bil namreč Kavčnik imenovan sodnim tajnikom v Ljubljani. Kot tak si je pri okrajnem sodišču pridobil neveljavih zaslug pri uvedbi novega izvršilnega reda. Njegov eksekucijski oddelek, ki je bil ob ednanji slabih gospodarskih razmerah eden najpočnejših, je postal vzoren vsemu okrožju, njegove odločbe in njegovi nazori pa merodajni za tomoško judikaturu in izvršilnih stvarih.

Po tej svoji bogati praksi, po svoji marljivosti in obvladovanju jezika, je bil Kavčnik upravnik, privedel za »Slovenski Pravitelj« izvršilni red v slovenski izdaji. Svojo nalogo je izvršil 1. 1902. stajajo in položil s svojim delom temelj slovenski terminologiji za izvršilni postopek. Značilno pa je bilo za nesebičnost, ki je vedno krasila tega moža, da je honorar za to ogromno delo, ki ga je imel, prepustil društvu »Pravitelj«, ki ga je nato imenoval za svojega prvega in dolejš edinega častnega člana.

Leta 1908. je bilo Kavčniku, kot razmeroma mlademu sodnemu tajniku poverjeno mesto sodnega nadzornika za okrožje višjega deželnega sodišča v Trstu. Tem povodom mu je bil podeljen naziv sodnega svetnika. S to nalogo se je Kavčnik, ki je opravljal ta posel hkrati kot referent pri deželnem sodišču v Ljubljani, odprlo novo orisje delovanja, pa nudi tudi bogata šola izkušnje in pogled v nove socialne, pravne in gospodarske razmere. Z rajnim tržaškimi višjesodnim predsednikom Albertom Gertscherjem, ki je Kavčnika visoko cenil, sta se trudila, da uredita znemarnjeno sodstvo na Primorskem. Kavčnik je imel previdel, da manjka zlasti mladim sodnikom na Primorskem globlje teoretične naobrazbe, je tudi zanimal za tako. Da jim to vzbuji, je hotel propagirati, da se sprejmejo v »Slovenski Pravitelj« tudi hrvatski članki. Sam pa, ki se je hotel intenzivno baviti s hrvatskim in italijanskim pravom, je napisal za »Pravitelj« (1907) veleznatno študijo »O agrarnim in naslednopravnim odločajima u Primorju i njihovoj pravnoj uredbi«. Ta članek spada med Kavčnikove najboljše spise, a tudi med najzanimivejše sestavke iz našega sodnega pravnega življenja. Smatramo ga lahko tudi za dragocen prispevek k jugoslovanski pravni zgodovini. Kaže nam pa tudi izredno bistroumnost in originalnost v pojmovanju pravnih odnošajev, predvsem pa globok vpogled v gospodarsko življenje. Tega je Kavčnik v obili meri pokazal kot referent za trgovski register pri deželnem sodišču v Ljubljani. Dotlej precej razoroženo prakso, zlasti glede zadružništva, je ustalil v duhu zakonov, oziraje se na gospodarske prilike, v živi in neprestani zvezi z zadružnimi krogi. Kakor malo drugi je pojmoval pomen zadružništva za naše gospodarstvo.

Leta 1909. je postal Kavčnik višjesodni svetnik in 1. 1912. predsednik civilnega prizivnega senata. Kot referent in predsednik tega senata je imel nase pozornost referenta za ljubljansko deželno sodišče pri vrhovni sodnji dvornega svetnika dr. Pevetza. Dasi je bil Pevetz strogo nemško-nacionalnega mišljenja, vendar ni mogel prejeti Kavčnikovih odličnih sposobnosti ter ga je prvi vrsti propagiral za svojega naslednika. Naški višjesodni predsednik Pitreich in tudi drugi senat vrhovnega sodišča je predlagal

Kavčnika. Napori nemških političnih strank sicer niso mogli preprečiti Kavčnikovega imenovanja, pač pa so dosegli pri ministru Hohenburgerju, da je bil za graško okrožje imenovan drug referent nemškega mišljenja (Martinak), a Kavčnik 1. 1914. kot referent za Primorsko in Dalmacijo, čeprav tako mesto ni bilo prosto. Hohenburger je predsedstvu vrhovnega sodišča izrecno naročil, da se »nevarnega« Slovenca Kavčnika ne sme nikdar porabiti v zadevah graškega okrožja; po tem naročilu se je tudi dosledno ravnalo. A Kavčnik si je znal tudi kot dvorni svetnik vrhovnega sodišča, kjer je deloval do prevrata 1. 1918., kmalu pridobiti po svoji marljivosti, vestnosti, po bogatem strokovnem znanju ugled in spoštovanje. Zanimivo je bilo videti, kako je Kavčnik v gremiju, ki je reprezentiral neoporečno izredn in nad vse bogat izbor inteligence pravnikov iz cele bivše monarhije, rasti v kvaliteti svojega dela, in kako je bil še v teh, razmeroma poznih letih, poučljiv, perceptiven in plodovit.

Z nepopisnim navdušenjem je pozdravil rojstvo Jugoslavije. Htel je v svojo ljubljeno Ljubljano in kakor samoposebi stopil na čelo višjega deželnega sodišča, več nego pol stoletja od Slovencev tako zaželjene ustanove, in postal temu prvi predsednik. Čuditi se moramo, s kolikim ognjem in s koliko vztrajnostjo se je lotil njegove organizacije. Zdelo se je, da polaga celo svojo življensko nalogo, ves svoj ponos, vso svojo nezlomljeno energijo v organizacijo nove vrhovne sodne instance v Sloveniji. Brez malenkostnih predsodkov, preko zavidnega glodanja, da celo preko denunciacij, ki so jih morali takrat pretrpeti razni sodni funkcionarji, ki niso bili tedaj ravno v Ljubljani, brez ozira na starost, in glede le na sposobnost, je zbral Kavčnik okrog sebe zbor odličnih sodnikov in sestavil gremij, za katerega bi se ga lahko zavdalo v drugih rednih razmerah. Kavčnik je hotel svojem visokemu dostojanstvu moč in sijaj, ki so ga imeli predsedniki apelacijskih sodišč v bivši državi, sijaj, ki ni izhajal le iz bogatega in velevažnega delokroga, marveč tudi iz kvalitete predsednikov in njihovih gremijev. V kolikor je bilo v izrednih razmerah v katerih se je Kavčnik lotil svojega dela, mogoče, se mu je to tudi posrečilo. Do ustanovitve oddelka B stola sedmorice je bilo ljubljansko višje deželno sodišče tudi kasacijsko sodišče. Z ustanovitvijo te instance pa je čakala Kavčnika še enkrat težka naloga nove zasedbe gremija, ker je k stolu sedmorice v Zagreb in skoro istočasno na vseučilišče v Ljubljani odšla več nego polovica njegovega gremija. Pa tudi tedaj se mu je, imajočemu srečo v izbiri svojih sodnikov, posrečilo izpopolniti nastale vrzeli. Kolikor je sploh po obstoječih zakonih to možno, je Kavčnik po svojem vplivu in svoji avtoriteti pazil na enotnost, hitrost in pravilnost judikature.

Kot sodnik je bil nedostopen za vsakršne vplive, objektivni, vzorno-vesten, ekspeditiven, marljiv kakor mravlja in strog. Strogost in formalizem, ki mu je bil kot utelešenemu procesualistu naravno lasten, so mu mnogi zamerili. A njegova strogost je bila — pravičnost in ne trdščnost, formalizem pa, ki ni birokratizem, mora pa ravno v dneh, ko se hoče razpasti razbrzdanost tudi med pravnike, vplivati izjednačujoče in samolastnost zavirajoče.

Cepprav kratkih besedij, resen in dozdevno suhoparen, je bil vendar dober srčen, ustrežljiv in predvsem pravičen predstojnik.

Nikdar sicer ni bil še preje na kakem administrativnem mestu, a je vendar pokazal, kakor je bil tudi v svojem privatnem življenju, previden in dober gospodar, obilo upravnega talenta. Najboljše, kar je videl v svoji bogati, obsežni praksi, zlasti pri vrhovnem sodišču, je presadil sedaj na domača tla, toda vedno samostojno prikrojeno, kakor je bil samostojen, včasih celo svojevoljno samostojen in originalen kot sodnik.

Ne smemo pa pozabiti še ene velike zasluge pokojnikove. Sam neumorno in do zadnjega se izpopolnjuje in delujoč na svoji izobrazbi, je želel, da v tem smislu delujejo tudi njegovi sodniki. Zato je takoj ob ustanovitvi višjega deželnega sodišča po vzoru centralne knjižnice v juštični palači na Dunaju, ustanovil bogato centralno knjižnico v juštični palači v Ljubljani, si znal pridobiti precejšnih denarnih sredstev in pa sijajnega organizatorja v osebi sedanega vseučiliškega rektorja dr. Gojmirja Kreka.

Poleg te delavnosti pa je našel Kavčnik vedno še čas za legislativna vprašanja. Od »juridčnih paberkov«, ki jih je napisal v »Slovenski Pravitelj«, ki mu je bil med najzvestejšimi sodniki 1. 1904., se je uspel kmalu do legislativno-procesualnih vprašanj, (»Opazke k izvršilnemu redu« z ozirom na »lex ferenda« 1909; — »Načrt hrvatskega civilnega pravnega reda«, 1913, 1914.) Zadnja leta so ga živo zanimala vprašanja izjednačenja civilno-pravnih zakonov naše države. Iz predavanj, ki jih je imel neutrudni Kavčnik leta 1919/20 pri deželnem sodišču v Ljubljani, je izvršil njegov opis »Gradjanski sudski postopak kraljevine Srbije, od 20. februarja 1865« (»Slov. Pravitelj« 1921).

Iz tega življenja, polno mrzličnega dela v službi justice je iztrgala smrt tega odličnega moža. Pred dobrim mesecem se je vrnil s svojega dopusta na Bledu čvrst in okrepčen. Kmalu, potem, ko je prevzel zopet svoje mesto, ga je dohitela na potu v urad ploha, moker je predsedoval večurni seji, nakar je takoj zbolel za pljučnico, kojim posledicam je podlegel. Iztrgala pa ga nemila smrt ni le justici, marveč pretrgala je tudi izredno lepe družinske vezi, ki so ga vezale s soprogo in štirimi otroci, ki jim je bil vzoren, skrben oče.

Kavčnik je bil centralna postava med današnjimi slovenskimi sodniki, čegar spomin ostane neizbrisen kot enega najodličnejših slovenskih

sodnikov iz težke polpretekle dobe in nevenljiv kot organizatorja in prvega predsednika ljubljanskega višjega deželnega sodišča. I. P.

Dnevne novice.

— Balkansko uradovanje. V vseh parlamentarnih državah je običaj, da pristojna ministrstva določajo tarife in pristojbine le z dovoljenjem parlamenta. Kak viki in krik se je dvignil v Avstriji, če je dvignila poštna uprava poštne pristojbine ali železnica železniške tarife za nekaj vinarjev! In to po pravici, ker so s takim povišanjem prizadeti najširši ljudski krogi. Sedanji režim pa pozna parlamentarno vladavino samo tedaj, kadar se hoče na zunaj pobahati, kako demokratičen da je ustroj naše države. Parlament se sklicuje samo, da zadosti formalnim določbam ustave za njegove sklepe es pa vlada bore malo briga. Ponajveč pa so ministri sedanjega režima pravi absolutisti in diktatorji v svojem poslovanju. Minister za pošto in brzojav nudi v tem oziru klasičen vzgled. 20. septembra se je spomnil, da slabo gospodari, ker so vsa poštna ravnanja v celoti državi, izvzemši edino ljubljansko poštno ravnateljstvo, pasivna. Da pokrije deficit, je izdal 20. septembra t. l. odlok, s katerim se povišajo poštne pristojbine v notranjem prometu. Te pristojbine pa naj veljajo z dne 25. septembra. Uradni list pa je ta diktatorski odlok ministrstva za pošto in brzojav objavil — 30. septembra. Ste že videli kaj enakega na svetu? Še predno je bilo občinstvo uradno obveščeno o zvišanju pristojbin, je že moralo plačevati kazen radi nezadostnega markiranja, ker ga gospod minister niso marali pravočasno uradno obvestiti. V Beogradu ne slišijo radi izraza »balkanizem« in kdor ga rabi, je že protidržaven element! Toda tako uradovanje nikjer drugod na svetu ni mogoče kakor samo v onem delu Balkana, kjer gospodari demokratsko-radikalni režim državotvorcev SHS. Pristojbina za pisma je gospod minister zvišal kar za sto odstotkov. Zakaj neki ne kar tisoč! Kaj poročke k temu narodna skupščina?

— Osebna vest. Višji šolski svet je pridobil stalnega kateheta 1. deš. mešč. šole v Ljubljani Franca Kogejja, kot kateheta osnovni šoli v Št. Vidu nad Ljubljano.

— Hujskarije na gimnaziji v Kranju. Veliko število učencev 1. a razreda se je vpisalo v tukajšnjo Marijansko kongregacijo. Ko to izvedo nekateri Sokoliči, začno hujskati zoper to cerkveno družbo ter precej fantičev z grožnjami in lažmi pripravijo do tega, da odpovedo svoj vpis. Drugo dejstvo: Nekateri gg. profesorji grdo gledajo naše Orličje-dijake, eden celo očitno z zasmehovanjem v razredu nastopa proti njim. Tretje: psovka »čuk« se čisto sliši v šolskih prostorih iz ust Sokoličev. Kdo jih je naučil in jim to naročil? Mi smo takih hujskarjev sili in za danes le vprašamo tem potom slavno gimnazijsko ravnateljstvo: Ali ve za ta dejstva? Ali hoče objektivno nastopiti proti krivcem, če tudi bi bili Sokoli in Sokoliči? Nekdo, ki natanko ve, nam je zagotovil, da je v. š. sv. svoj čas izdal strog ukaz, ki prepoveduje vse podobne hujskarije učencev. (Če ni morda to umeti tako, da velja samo za naše ljudi, a Sokoli delajo kar hočejo? — Ali je morebiti tak rezervat kje v ravnateljski pisarni? Kdo ve?) Če ne bo miru, bomo poslužili očitno z imeni, ker terorizma ne bomo trpeli. In če mi pošiljamo svoje otroke v kongregacijo, hočemo jih le dobre ohraniti in obvarovati pred izrastki sokolske kulture, ki — seveda to trdijo le Sokoli — ni protisrbska, če kdo to verjame. To je naša pravica in sveta dolžnost. Toliko za danes. — Eden v imenu prizadetih staršev.

— Dr. Ivo Česnik, odvetnik v Novem mestu, je preselil svojo odvetniško pisarno iz prostorov v bivši dr. Šegulovi hiši v hišo Katoliškega tiskovnega društva (Krajčovo hišo) v pritličju na levo.

— Uradni list št. 102 od 30. septembra prinaša zakon, po katerem se zemljišča, ki so vpisana v deželno desko štajersko ali koroško, pa leže v območju Narodne vlade SHS v Ljubljani, uradoma prenese v deželno desko kranjsko v Ljubljani, ali, če lastnik to predlaga, v zemljiško knjigo tiste občine, v kateri leži do sedaj v deželno desko vpisano zemljišče ali njegove glavne sestavine. — Nadalje objavlja Uradni list zakon o začasnih uredbi sodstva v Prekmurju. Krajevni obseg okrožnega sodišča v Mariboru je začasno razširjen na tiste dele Železne županije (Vas varmegye) in Zala županije (Zala varmegye), katere je zasedla vojska kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Za zasedene dele Železne županije je ustanovljeno okrajno sodišče v Murski Soboti, za one Zala županije pa v Dolnji Lendavi. Na zasedenem ozemlju je uradni jezik slovenski, odnosno srbohrvatski. Strankam, ki prebivajo na zasedenem ozemlju in ne umejo teh jezikov, je dovoljeno, podajati vloge v nemškem ali mažarskem jeziku, sodišča pa rešujejo vse vloge v uradnem jeziku.

— Važno za visokošolce, ki hočejo študirati v Zagrebu. Vpisovanje se začne

skoro na vseh fakultetah dne 1. oktobra in traja do 14. ali 15. oktobra, vendar bo Podporno društvo skušalo z ozirom na razmere z menzo, rok vpisovanj podaljšati. Menza se otvori 16. oktobra in stane brez izjeme za vsakega akademika 60 kron dnevno, brez predhodne prošnje. Ker menza ni dobila od nobene strani kreditov, ne bo začasno mogla dajati tudi nobenih popustov. Na stanovanje v novem akademskem domu v Vodnikovu ulici smejo reflektirati samo oni, ki so ga zidali. Ostali dijakji bodo, ako so pravočasno vložili prošnje do 20. septembra, nastanjeni v Ilici 83 in deloma v Putnikovi vojašnici. One prošnje, ki so bile oddane na Akademski dom v Vodnikovu ulici, a jih isti ni mogel ugodno rešiti, ker prosilec ni zidal doma, je začasni odbor tega doma dirigiral na Odbor Centralne akademске menze v daljne reševanje, ki razpolaža s stanovanji v Ilici 83 in Putnikovi vojašnici. Glasom oglasov na tukajšnjih rektorskih tablah, se podpore od strani ministrstva za prosveto ne bodo podeljevale pred vpisom na fakultete in potem se bodo prošnje vlagale na predpisanih tiskovinah potom rektorata dotične visoke šole. Samo prošnje, vložene potom rektorata bodo prišle vpoštev. Kakor iz gornjega razvidno, so razmere zelo slabe, vendar se upa na zboljšanje, ker se je akademski senat za to zavzel pri vladi.

— Cerklje pri Krškem. Blagoslovitev in otvoritev novega mostu čez Krko se bo izvršila v nedeljo 8. oktobra t. l. Spored: Ob 11. uri blagoslovitev, deklamacije in slavnostni govor. Popoldne ob pol 2. uri velika ljudska veselica z zelo bogatim vsporedom na mostu in na travniku poleg mostu. Sodelujejo: 2 godbi in pevski zbori. — Čisti dobiček veselice se porabi v pokritje dolga za most.

— Obvestilo službodajalcem. S 1. julijem t. l. je bil uveden novi zakon o zavarovanju delavcev in služničadi (razen kmetijske). Podjetniki in službodajalci prihajajo čisto v zadrego, ker ne vedo, kje dobe potrebne informacije in tiskovine. Opozorjamo s tem vse službodajalce, da dobe tiskovine za bolniško in nezgodno zavarovanje pri poslovalnici Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, v katere področje spadajo. Tam dobe tudi vse potrebne informacije. Čim bo mogoče, se bodo tiskovine dobile tudi pri občinskih uradih in prodajalnih tobaka, kar se bo pravočasno razglasilo. Navadna pisma delodajalcev okrožnemu uradu in njegovim poslovalnicam v zadevah bolniškega in nezgodnega zavarovanja so poštne prosta. Na naslovni strani kuverte je spodaj na levi zapisati: Službeno! Po § 191 zak. o zavarovanju delavcev poštne prosto! Za službena priporočena pisma se plača samo priporočilna pristojbina. — Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

— Trgovina z dekleti v Sarajevu. V Sarajevu so zasačili in zaprli trgovca z dekleti Stevo Andrečka.

— Tifus v Novem Sadu. V Novem Sadu se zelo širi tifus. Doslej je 20 bolnikov. Oblasti so ukrenile potrebne varnostne odredbe.

— Velike stenske slike (100 × 76 cm) z najlepšimi prizori z brnskega orlovskega tabora za društvene dvorane, telovadnice, veže itd. se dobijo pri Društveni nabavni zadrugi, Ljudski dom in v prodajalni Nižman po 12 Din komad.

— Napaden in smrtno nevarno poškodovan je bil loveški čuvaj Jože Selan iz Zupuz, ob. Zg. Šiška, ki je v noči od 28. na 29. t. m. do 3. ure zjutraj pri pos. Mihi Kušarju v Poduliku kupal žganje. Ko je šel spat v seno nad hlev, ga je neznan moški napadel z ročico od voza in z nožem. Med Selanom in napadalcem se je vnel boj na življenje in smrt, v katerem je ostal sicer Selan zmagovalac v toliko, da je napadalec porinil iz svisel, zadobil pa je pri tem boju 21 ran po glavi, po životu in po nogah, tako da obstoji nevarnost, da bo mož podlegel valed izgube krvi.

— Velika tatvina na železnici. Med vožnjo v II. razredu iz Metlike v Ljubljano je bil 29. t. m. priorju nemškega viteškega reda v Ljubljani, g. p. Valerijanu Učaku ukraden rujav usnat kovčeg, v katerem je imel poleg razne duhovske obleke dvojno zlato ovratno verižico s križem nemškega viteškega reda. Skupna vrednost ukradenih stvari znaša približno 40.000 K.

— Okraden čevlarski mojster. Čevlarskemu mojstru Antonu Rogaču na Bledu je novodošli pomočnik ukradel raznega usnja, čevljev in denarja v skupni vrednosti 30.000 K ter pobegnil.

— Zaradi parasle Save prekinjen poštni promet. Iz Dola pri Ljubljani nam poročajo: Zaradi neprestanega deževja je Sava udarila čez bregove ter poplavlila cesto med Dolom in Lazami na južni železnici. Vso ljubljansko pošto dobivamo čez Domžale. Upamo, da bo že vendar nehalo deževati, ker je že do danes preveč dežja padlo. Napravil je dosti škode na polju in po vrtovih.

— Paketne pristojbine. Poštne pristojbine za navadne pakete se niso podražile, pač pa za pakete proti povzetju. Za povzetje so sedaj naslednje pristojbine v veljavi: do 25 Din 1 Din 20 par, od 25 do 50 Din 1 Din 70 par, od 50 do 100 Din 2 Din 50 par, od 100 do 300 Din 3 Din 50 par, od 300 do 1000 Din 5 Din 50 par. — Poštna uprava je pač uvidela, da težne in vrednostne pristojbine ne more še višje tirati, ker so že dosedanje paketne pristojbine tako visoke, da je zaradi njih obisk bližnji paketni promet. Danes oskrbu-

jejo bližnji paketni promet potovke, ki so ceneje kakor pa pošta. Namesto pošte služijo potovke. Take so posledice pretiranih tarif.

— **Podružnica Jugoslovanske Matice v Škofji Loki** je priredila v nedeljo, dne 17. septembra cvetlični dan. Doprinesel je 2450 K v podporo bratom tam preko. Vsem gospodičnam, ki so sodelovale, izreka odbor tem potom najlepšo zahvalo.

— Požar je izbruhnil dne 26. septembra pri Janezu Prebilu v Podsmreki, občina Dobrova. Zatenen je bil na ta način, da so se vzele vžigalice, ki so bile na omari za obleko, katere se je nahajala čisto blizu močno zakurjenega železnega štedilnika. Požar je napravil na pohištvo in obleki precej škode, vendar so ga domači sami kmalu pogasili.

Štajerske novice.

š **Pogreb Petra Novaka v Slov. Bistrici.** Dne 28. sept. se je v Slov. Bistrici vršil pogreb vrliga katoliškega in narodnega moža Petra Novaka. Iz celega okraja so prihiteli ljudje, da izkažejo izrednemu možu zadnjo čast. Pred hišo so pevci zapeli žalostinke. Pogreb je vodil z dr. Medvedom in dr. Jerovškom ter sedmimi drugimi duhovniki g. dekan Cerjak. Pogreba so se poleg mnogobrojnega drugega občinstva udeležili g. okrajni glavar dr. Lajnsič, g. šolski nadzornik Lichtenwallner, občinski odbor, uradništvo, požarna bramba, župani itd. Vse mesto je bilo v črnih zastavah. Ob grobu sta govorila g. dr. Pučnik in poslanec g. Žebot. Peter Novak je bil veren katoličan, zvest sin svojega naroda, dobronik revežev, svetovalec in voditelj ljudstva, mož izrednih zmožnosti in kreposti. Odlikovan za svoja dela na zemlji ni dobil, zato mu bo tem lepše plačilo v večnosti in v hvaležnem spominu rojakov. Po govorih so pevci zapeli »Slovo«, nakar so se pogrebi razšli. Slava spominu Petra Novaka!

š **Umrl je celjski knjigarnar in bivši občinski svetnik in intendant nemškega gledališča g. Fric Rasch.** Umrl je v Gradcu, kjer je iskal zdravja svoji zlomljeni nogi. š **Mrtvo truplo 85 letnega mariborskega prodajalca klobas Matije Zinahrja** so te dni v Ptuj potegnili iz Drave. Na truplu je bilo več ran. Sumi se, da je Zinahrja umoril in potem vrgel v Dravo neki Miha Šeja, s katerim sta si bila navskriž zaradi neke ženske.

Gospodarstvo.

JUGOSLOVANSKA PRODUKCIJA LESA.

Berlinska gospodarska revija »Der Wiederaufbau« prinaša izpod peresa Kurt Stahla simpatično pisan članek o naši gozdni kulturi in o naši lesni industriji, iz katerega naj navedemo sledeča mesta:

Koliko je bogastvo jugoslovanskih gozdov, je razvidno iz sledeče statistike: Dalmacija nima gozdov. Isto velja za skalovito Hercegovino. Največje gozdove v Jugoslaviji poseduje Bosna. Gozdovi v Bosni zavzemajo 7.500.700 ha površine. Gozdni kompleksi v Hrvatski in Slavoniji zavzemajo 336.434 ha hrastovega gozda, dalje 1.019.842 ha bukovovega gozda in 174.166 ha iglastega drevja. V Sloveniji je 902.202 ha gozda, v Dalmaciji 380.884 ha in v Stari in Novi Srbiji okrog 3.000.000 ha. — Za Nemčijo je lesna produkcija Jugoslavije izredne važnosti.

Izvoz lesa in lesnih produktov v letu 1921. se ceni na 209.1 milijonov dinarjev nasproti 307.4 milijonom dinarjev v letu 1920. Dobri poznavalci jugoslovanske lesne industrije menijo, da bi bilo mogoče izvoziti letno iz Jugoslavije za 1.600.000 do 1.700.000 m³ lesa, kar bi odgovarjalo protivrednosti 900 milijonov dinarjev. Nadalje bi se lahko izvozilo letno za 150 milijonov dinarjev tanina in za 150 do 300 milijonov dinarjev hrastovih in bukovih pragov, kakor tudi drva za kurjavo. Posebno živahno procvita industrija železniških pragov.

Sama država razpolaga s 3.162.700 ha gozda. Drugi del gozda je sledeče razdeljen: občine imajo 1.675.000 ha gozda, cerkvene občine in samostani 479.000 ha in zasebniki 2.184.000 ha. — Gozdovi pomenijo največji aktivum v državnem premoženju. Njihova realna vrednost se ceni na 60 milijard dinarjev.

* * *

g **Zitni trg.** Cene na novosadski produktivni borzi so bile sledeče: pšenica 15.40—15.50 kron, oves 11.50 kron, fižol 14 kron, koruza 15.10 kron, pšenična moka (št. 0) 23 kron.

g **Sladkor iz Češkoslovaške.** Z dvigom češkoslovaške devize v Curihu so znižali sladkorni tvorničarji ceno sladkorja na Češkoslovaškem od 4.90 na 3.20 št. kron. Češkoslovaški sladkor stane danes franko ocarinjen v Jugoslaviji s plačano trošarino (8 K 40 vin. in 11 K pri kilogramu) okrog 52 kron kristal, a v kockah 56 kron. — V Split dospe te dni ladja sladkorja iz Jave, ki bo še cenejši kot češkoslovaški sladkor. Računati je torej, da bodo cene sladkorja pri nas padle.

g **Izvoz efektivnih dolarjev.** Finančno ministrstvo bo izdalo te dni odredbo, na podlagi katere bo dovoljen izvoz dolarjev v svrhu nakupa dinarjev v inozemstvo. Tozadevno dovoljenje bo izdajala Narodna banka in njene filijale.

g **Razglas o kursu listin,** izdanih na zlato ali inozemsko valuto, za čas od dne 1. do vstetega dne 31. oktobra t. l. Da bi se pravilno pobirale takse po zakonu o takсах in pravilno določala pristojnost za sonje, nadalje zato, ker se vrednost listin, izdanih na zlato ali inozemsko valuto proti dinarju menjava, je določil gospod minister za finance z odlokom z dne 20. m. m. I br. 15.551, nastopne kurze, po katerih se morajo preračunavati na vrednost dinarja vse listine, ki slovejo na zlato ali inozemsko valuto: 1 napoleon 267 Din, 1 turška lira 302 Din, 1 angleški funt 805 Din, 1 ameriški dolar 69 Din, 100 francoskih frankov 520 Din, 100 švicarskih frankov 1275 Din, 100 grških drahem 178 Din, 100 italijanskih lir 278 Din, 100 nemških mark 4 Din 65 p, 100 češkoslovaških kron 228 Din, 100 mažarskih kron 2 Din 80 p, 100 rumunskih lejev 46 Din, 100 bolgarskih levov 45 Din, 100 španskih peset 1048 Din, 100 nizozemskih goldinarjev 2646 Din, 100 danskih kron 1450 Din, 100 avstrijskih kron 0 Din 095 p, 100 poljskih mark 1 Din. Ti kurzi morajo veljati za čas od dne 1. do vstetega dne 31. oktobra 1922. Iz pisarne generalnega inspektorata ministrstva za finance v Belgradu, dne 20. septembra 1922; I br. 15.551.

g **Rusko-italijanska trgovska pogodba.** Italijanska vlada je ratificirala rusko-italijansko trgovsko pogodbo, na podlagi katere dobi italijanska vlada velike koncesije na Kubanu.

g **Dogovor med mažarsko narodno banko in med našo narodno banko.** Med našo in med ogrsko narodno banko je sklenjena pogodba, na podlagi katere smejo naši državljani kupovati v Budimpešti dinarje po kurzu belgrajske borze, ogrski pa v Belgradu mažarske krone.

g **Poljsko-avstrijska trgovska pogodba.** Poljski parlament je ratificiral trgovsko pogodbo z Avstrijo.

g **Cene žitu v Budimpešti.** V Budimpešti notira pšenica 10.8000 o. kron, rž 7250—7300 o. kron.

Ljubljanske novice.

lj **Visok obisk.** Danes dopoldne je obiskal našo tiskarno in uredništvo »Slovenec« apostolski nuncij za Jugoslavijo, msgr. Hermenegild Pelegrinetti. Ogledal si je vse prostore in naprave tiskarne ter se o njih jako pohvalno izrazil. Ljubneznivi nastop visokega posetitelja, ki je govoril v našem jeziku, je napravilo na vse globok vtis.

lj **Slov. glasbeno društvo »Ljubljana«** priredi v ponedeljek, dne 9. oktobra v veliki dvorani Uniona svoj prvi koncert v letošnji sezoni. Podrobni spored med tednom na plakatih.

lj **Himen.** Poročil se bo danes g. Fran Cankar, strojni stavec Jugoslovanske tiskarne, z gđ. Pavlo Smuk. — Obilo sreče!

lj **Katoliško narodno ženstvo** se opozarja, da se vrši danes ob 1. uri popoldne v knjižnici Jugoslovanske tiskarne III. nadstropje občni zbor »Krščanskega ženskega društva«.

lj **Odborova seja »Stolne Prosvete«** bo v torek, dne 3. oktobra zvečer ob 8. uri v navadnem prostoru. Ker je na dnevnem redu važna zadeva, je udeležba obvezna za vsakega odbornika.

lj **Šentpetersko prosvetno društvo** ima v ponedeljek, 2. t. m., ob 8. uri zvečer važno odborovo sejo. Prosim polnoštevilne udeležbe. — Predsednik.

lj **Družba sv. Elizabete.** Osrednji svet družbe sv. Elizabete ima redni mesečni sestanek prihodnji torek, t. j. 3. t. m., ob treh popoldne (Jugoslovanska tiskarna).

lj **Sestanek hišnih posestnikov ljubljanskih.** Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani ima sestanek svojih članov in drugih posestnikov v torek, dne 3. oktobra t. l., ob 7. uri zvečer na verandi hotela Union. Poročal bo predsednik Iv. Frelih o predlagani novi davčni reformi, s katero se hočejo hišni posestniki nanovo obdružiti in krivično obremeniti.

lj **Strokovna zveza javnih in zasebnih nameščencev** vabi na prvi sestanek skupine trgovskih in privatnih nameščencev v Ljubljani, ki bo v četrtek, dne 5. oktobra t. l., v Rokodelskem domu ob pol 8. uri zvečer. — Dnevni red: 1. Pozdravni nagovor. 2. Predavanje. 3. Obravnavanje strokovnih in organizatoričnih zadev. 4. Prosta Diskusija. 5. Slučajnosti. — Vabijo se poleg članov tudi drugi trgovski in privatni nameščenci. — Krščansko-socialen pozdrav. — Odbor.

lj **Redni mesečni sestanek zveze uradnih vdov in sirot** se vrši v sredo, dne 4. t. m. ob 3. uri popoldne v navadnih prostorih, Sv. Florijana ulica št. 15. Pozivamo vse učiteljske in uradniške vdove ter sirote, bivajoče v Ljubljani, katere uživajo milostno pokojnino, da se zglasijo ob 3. uri popoldne v zgoraj omenjenih prostorih, ker je velike važnosti za posamezne in za organizacijo, da nastopamo skupno in solidarno za zboljšanje našega težkega položaja. Pozivajo se tem potom tudi vse članice, da se v obilnem številu udeležijo; posebno tiste, da poravnajo zaostale prispevke, saj so tako majhni. — Odbor.

lj **Mestni gasilski urad** sprejme v službo mizarja — samca. Vse informacije glede pogojev službe se dobe v gasilskem uradu vsak dan od 8. do 12 ure.

lj **Poljskužen samomor.** Dne 29. t. m. pozno zvečer se je zastrupil s lizolom Radoslav Deželak, kuharica pri kleparskem mojstru Jakobu Fligelnu na Tržaški cesti št. 24. Deželakovo so v težkem stanju prepeljali v bolnišnico.

lj **Ljubljanski trg.** Ljubljanski trg je v letošnji jesenski seziji precej ugoden. Množina sadja in gob je letos izredna. Glede mesa je trg dobro založen. Konsum svinjskega mesa je zelo reducirán valed visoke cene 94 do 100 K za kg. Goveje meso prve vrste 60 do 64 K, druge vrste 42 do 50 K, tretje 36 K. Občinstvo v Ljubljani kaže mnogo premalo kritične presoje kvalitete blaga. Vsako meso, čigar kvaliteta ne odgovarja prodajni ceni, naj se do slednje zavrne. Prodajalci se morajo strogo držati cen, katere imajo vidno označene. Telečje meso prve vrste 60 K, druge 58 K. Slanina in mast se vztrajno drži na stari ceni. Riba in sal 140, mast 160 K. Vpliv konkurence ameriške masti, ki se v detajlu prodaja v Ljubljani po 120 K kilogram, bi bil izredno učinkovit, če bi se preskrbela večja množina; posamezni vagoni pridejo premalo v poštev. Analiza ameriške masti je izkazala čisto svinjsko mast, vsled tega se more to blago občinstvu popolnoma priporočati. Prekajeno meso stoji na starih cenah. Šunka 130 do 150 K po kvaliteti, prekajeno meso prve vrste 120 K, druge 110 K. Kvaliteta mesnih izdelkov je zadnje čase zopet nazadovala. Vzrok leži v nesposobnosti in malomarnosti naših producentov, ker jim manjka za to potrebne strokovne izobrazbe. Od tujcev, ki prihajajo v Ljubljano, od katerih naj bi se učili, dobimo običajno le izmeček. Dvig produkcije mesnih izdelkov bi bil zelo priporočljiv, ker se s tem konsumentu zelo olajša poceni prehrana. Samo ob sebi umevno se sme spraviti v tržni promet samo prve vrste blago valed velike opasnosti teh izdelkov za človeško zdravje. Glede klobas se priporoča občinstvu vsled velikega preostajanja mesa na trgu velika pozornost. Perutninski trg je primeren, kvaliteta blaga pa slaba, ker ni pri nas še razvita vzorna reja perutnine, v prvi vrsti vsled pomanjkanja in draginje krmil. Divjačine in rib na trgu letos ni skoro nič. Cena mleku 12 K liter; Glede kvalitete vlada stara mizerija. Moka se konstantno drži na ceni 30 K za št. 0 v detajlni razprodaji. Konkurenca ameriške moke bi bila tu izredno obšutna, ko bi se posrečilo spraviti večjo množino blaga v Ljubljano.

lj **Razpis stavbinih, tesarskih, mizarjskih in vseh drugih obrtniških del in dobav za zgradbo mestne delavske stanovanjske hiše za Bežigradom.** Vsled sklepa občinskega sveta se javno razpisujejo stavbinska, tesarska, mizarjska in vsa druga obrtniška dela in dobave za zgradbo mestne delavske stanovanjske hiše za Bežigradom na stavbišču poleg vojnega arzenala. Načrti, proračuni, splošni in podrobni pogoji so na ogled v mestnem stavbnem uradu, Lingarjeva ulica št. 1 v navadnih uradnih urah od 8. do 14. ure. Tukaj se tudi dobe ponudbeni pripomočki proti plačilu 300 K. — V ponudbah je pri vsaki postavki navesti enotne cene za delo z dobavo materiala vred in na podlagi teh je izračunati končno svoto. Pravilno sestavljene in kolkovane ponudbe je vložiti v zapečatenem ovoju pri imenovanem uradu najpozneje do 3. oktobra 1922 opoldne. Ponudbi je priložiti potrdilo mestne blagajne, da je ponudnik vložil predpisani 50dostotni vadij. Zakasnele ali nepravilno sestavljene ali nepopolne ponudbe so neveljavne. Z delom bode pričeti takoj po oddaji in ima zgradba biti do konca leta pod streho, popolnoma uporabna pa do 1. novembra 1923.

Pridobivajte novih naročnikov!

Prosveta.

pr **XXIV. umetnostna razstava v Jakopičevem paviljonu** se zaključuje danes 1. oktobra ob 6. popoldne.

SOPHOKLES: KRALJ OIDIPUS.

Tragedija v petih dejanjih. Prevedel Anton Sovre. Založila in izdala »Nova Založba« v Ljubljani. Natisnila Jugoslovanska tiskarna. 1922. Cena broš. 18 Din, vez. 22 Din.

Slovenski jezik stopa ravno v naših dneh na dan z novimi, doslej neslutnimi dokazi svoje moči, lepote in bogastva. Kakor Peter Klepec je, ki je stopnjema razvijal in dokazoval svojo silno moč. Kakor trpka ironija je to za tiste, ki v svoji omejenosti mislijo, da je že izvršil svoje delo na zemlji in gre lahko v grob — k večnemu počitku; ki ne pomislijo, da bi mu — kakor Prešernovemu pevcu Dobroslavu — čudovite možnosti njegove branile trohneti, ki jih je — zbog časov sile — nosil zaprt v sebi dokaj let. Prevodno slovstvo mislim. Ob prevodih najlepših del tujih slovstev se najlažje meri in presoja moč vsakega kulturnega jezika. Kadar čitam tak prevod, se mi zdi, kakor da gledam na odru rokooboro dveh junakov: starejši (izvirnik!) je že dosegel zmago in slavo; ali mu bo mlajši (prevod!) kos? bo vse tako točno, tako lepo izrazil? bo-li res tudi on junak, ali bo — slabši? In priše so te borbe tudi drugi narodi, ki imajo že vse prevode in zljaj radovedno gledajo, kako bodo to borbo prestali mlajši bori. In prav v naših dneh dobivamo — kakor rečeno — sijajne dokaze moči in bogastva našega jezika. Kdo se ne divi župančičevim prevodom Hamleta, Sna kresne noči, Macbetha, Julija Cezarja? Ta teden pa nam je prinesel prevod Sophoklova Kralja Oidipa v »Novi založbi«. Podrobno oceno prinesemo v »Domu in Svetu«; danes, ko to novost javnosti naznamo, rečemo le to: Sovretov prevod te najlepše starogrške tragedije je v vsakem oziru mojstrsko delo; tako dovršenega prevoda iz staroklasičnih jezikov še nimamo; tako je mogel prevesti le strokovnjak, ki enako obvladuje starogrško in slovensko ter ima globok čut za pesniške lepote izvirnika. Prevod je vesten, obenem pa tako lahko umljiv — tudi na najtežjih mestih, katerih

ni malo v izvirniku — da se človeku zdi, kakor bi čital slovensko izvirno delo.

Naše srednje šole, katere ne čitajo Sophokla v izvirniku, so tu dobile idealno nadomestilo, da v krasni slovenščini študirajo zlasti tudi ob izvornem uvodu; naša gledališča imajo sedaj vzorec teksta, da nam dajo enkrat to najbolj občudovan starogrško dramo; in vsi, ki žele čitati zopet enkrat kaj globoko religioznega: ovo, to je remek delo najbolj religioznega pesnika antike, ki n nikdar v nobeni svojih 120 ali več dram zapisa kakih bogokletne besede, delo, poteklo iz globokega prepričanja, da človek brez pobožnosti vere je ničesc. (Str. 29.)

O, da je dana usoda mi čisto svetlost očuvati v besedah in delih do konca dni. Prazakoni višnji nam vladajo: sinjine nebes so jim mati; ni bitje jih smrtno ustvarilo: Olympos je oče jim sam. Snu pozabljenja se bati jim ni; silen je Bog v njih, On ne stari. (II. dej. 5. prizor.)

>V tej gradiozni molitvi je zapopadena vsa Sophoklova filozofija.« (Str. 29.) J. D.

pr **Prešernova čitanka.** Ta že davno napovedana in željno pričakovana znanstvena razprava dr. A. Zigona je izšla — žal, da le I. knjiga. Ta prva knjiga je čakala v tiskarni 8 let II. knjiga, da se zaključi ta študija o Prešernu. Izšla je sedaj sama, ker drugega dela še ni mogoče izdati. Ker so se v javnosti pojavile pritožbe, da je prodajna cena Čitanke previsoka, je Nova Založba posredovala pri Mohorjevi družbi v tej zadevi. Družba ji je odgovorila, da prodajna cena Čitanke v razmerju do običajnih cen novih knjig nikakor ni previsoka; da se s to prodajno ceno v zdravi valutni vloženi in dolga leta, brez njene krivde, mrtvo počivajoči družbin kapital komaj obrestuje; da pa je Družba z ozirom na željo naših šolnikov in z ozirom na revščino naše šolske mladine, opozorjena po Novi Založbi znižala ceno Čitanki od 75 Din na 56 Din za vezane izdave, od 66 Din na 49.50 Din za broširane. Cenjenemu občinstvu lahko postreže s Čitanko Nova Založba, ki si je takoj ob izidu nabavila večjo množino izvodov te knjige.

Cerkveni vestnik.

c **O bivanju papeževga nuncija g. msgr. Hermenegilda Pellegrinettija v Zagrebu** poroča zagrebški »Katoliški list« sledeče: Nuncij je obiskal v Zagrebu civilne in vojaške poglavarje, kulturne institucije, zagrebška katol. vzgojevališča in cerkve. Nuncija so obiskali tudi zastopniki narodne cerkve ter mu razložili svoje reformne želje. Samoposebi se razume, da si je nuncij prizadeval izključno le to, da jih privede nazaj na pravo pot. Reformatorji so ostali renitentni in napovedali ostro borbo.

c **Cerkev sv. Jožefa.** Danes zvečer ob 6. uri pridiga z vsebino: Pomenljivost sv. spovedi za čisto življenje.

c **Na Rožniku** bo danes 1. oktobra to jesen zadnjič služba božja, in sicer dopoldne ob 9. sv. maša s pridigo in popoldne ob 4. litanije. Obakrat darovanje za cerkev.

Orlovski vestnik.

Orlovske koledarčke smo včeraj razposlali vsem odsekom. Prosim odseke, naj ga gotovo in čim prej razprodajo. Kjer jih zmanjka, naj naročijo druge, ker jih je še dovolj v zalogi. — Brnske razglednice I. serija (8 komadov) prodaja Društvena nabavna zadruga in prodajalna Nišman po 6 Din. Orli in prijatelji orlovstva pridno segajo po njih. — Čez nekaj dni izide II. serija. Cene iste.

Dijaški vestnik.

d **Abiturijenti** — bivši razorači — in vsi Zarlani in Daničarji dobe ob priliki vpisovanja na ljubljanski univerzi vse informacije radi podpol — menze — stanovanja in drugo v Akademskem domu na Miklošičevi cesti št. 5.

Narodno gledališče.

DRAMA.

Nedelja, 1. okt.: HLAPl. Otvoritevna predst. Izv. Ponedeljek, 2. okt.: HLAPl. Red A. Torek, 3. okt.: ZAPRTO. Sreda, 4. okt.: R. U. R. Izven. Četrtek, 5. okt.: R. U. R. Red B. Petek, 6. okt.: ROMANTICNE DUŠE. Izven. Sobota, 7. okt.: ROMANTICNE DUŠE. Red C. Nedelja, 8. okt.: R. U. R. Izven. Ponedeljek, 9. okt.: HLAPl. Red D. Torek, 10. okt.: ZAPRTO.

Začetek vseh ob 8. uri zvečer.

Gledališki abonmaji se sprejemajo v gledališkem knjigovodstvu (dramsko gledališče) še v ponedeljek, dne 2. oktobra 1922, popoldne od 4—6, v torek, dne 3. oktobra 1922, dopoldne in popoldne in enako v sredo, dne 4. oktobra 1922.

Ljudski oder.

Ljudski oder. Danes otvoritvena predstava Ljudskega odra v Ljudskem domu. Uprižori se noviteta »Potrlov greh«, kmetska drama v treh dejanjih, primerno prirejena za slovenski oder. Vsebinska te igre je za naše ljudstvo jako poučljiva zato priporočamo poset odra vsakomur najtopleje. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Predprodaja vstopnic dopoldan od 9. do 12. ure in popoldan od 3. ure naprej do predstave v pisarni Ljudskega odra.

Ima prednost v vseh svetovnih delih.

Na novo došlo: polne gume, pnevmatike, gume za bicikle, izvoške liti.

Zahtevajte znižane cene!

Glavno zastopstvo:

VIKTOR BOHINEC

Ljubljana, Poljanska cesta št. 5

Hrano in stanovanje

Isče študent tehnike pri nemški rodbini. — Pismene ponudbe na upravo lista pod številko 4130.

FINA ŠIVILJA

se priporoča za jesensko sezono. Izdeluje kostume in plašče po 350 K po najmodernejših krojih. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod številko 4131.

VAJENCA

ZA KROJASKO OBRT sprejme takoj K. PUČNIK, Ljubljana, Sodna ulica št. 3. — Za hrano je skrbjeno. 4122

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO V LJUBLJANI oddaja oskrbnišvo

hotela »ZLATOROG«

ob Bohinjskem jezeru. Oskrbnik mora biti več gostilniških poslov in mora položiti primer, kavcijo. Ponudbe naj se stavijo pismeno do 10. oktobra 1922. Pogoj se izvede v društveni pisarni, kralja Petra trg 2.

Krepak deček bi se šel rad učiti kovaško ali ključavničarsko obrt h krščan. mojstru, kjer bi imel hrano in stan. Naslov pri upravi »Slovenca« pod številko 4113.

MOLZNA KRAVA

in 2 MLADICI naprodej. Več povedo na Martinovi cesti številka 6.

BARAKO

večjo, dobro ohranjeno, KUPIM takoj. Ponudbe na: IVAN OGRIN, Laverca pri Ljubljani.

LEPA HIŠA vrta 700 m, hlev, svinjak, vse v dobrem stanju, 1 in pol ure pešhoda od Ljubljane proti Igu, po nizki ceni naprodej. Poizve se od 12. do 2. ure popoldne: Franja Pucu, Kongresni trg št. 7, III. nadst. 4132

KUPIM že upeljano

GOSTILNO

na deželi ali blizu mesta, ev. KAVARNO Posredovalec izključen. Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod šifro »KUPEC 4087«.

Kupim JAMSKI LES

smrekov ali borov, obeljen, na tankem koncu od 8 cm naprej, srednja debelina (medija) najmanj 14 cm, franko vagon po zelo visoki ceni, vsako množino. Ponudbe na upravi lista pod »Najvišje cene«.

SOBI stari in novi, so naprodej. Ogleda se jih lahko pri FRAN REPIČ, LJUBLJANA, TRNOVO. 4128

Naprodaj molzna krava in 2 eno leto stari telci

za rejo radi pomanjkanja krme. Več povedo v gostilni na Zgornjem Rožniku pri Ljubljani. 4129

Strojepiska išče dela

za popoldan. Prestavlja tudi iz nemščine v slovenščino in obratno. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 4125.

M. Kuštrin

Tehnični, elektrotehnični in gumijevi predmeti vseh vrst na drobno in debelo. Glavno zastopstvo polnih gumijevih obročev za tovarne avtomobile tovarne Walter Marting. Hidravlične stiskalnice za montiranje gum. obročev v centrali, Rimska cesta št. 2. Prevozno podjetje za prevoz blaga celih vagonov na vse kraje, za kar je na razpolago deset tovornih avtomobilov.

Centrala: LJUBLJANA, Rimska cesta 2.

Podružnice:

LJUBLJANA, Dunajska cesta 23, tel. št. 470.

MARIBOR, Jurčičeva ul. 9, tel. št. 133.

BEOGRAD, Knez Mihajlova ulica št. 3.

V našem oddam

skoro v sredini Ljubljane

priljubljen del

hiše

priljubljen za trgovino ali pisarno. Najemninu bi bilo plačati za več let naprej. Naslov pove iz prijaznosti upravištvo »Slovenca« pod številko 4010.

Velika izbira otroških vozičkov, dvokoles in šivalnih strojev. — F. BATJEL, Ljubljana, Stari trg št. 28. Sprejme se v polno popravilo za email, z ognjem in ponikdanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji.

»TRIBUNA«, tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska c. 4.

Trčan cvetlični med

čist vosek, jamčeno pristno in zdravo blago, večje množine, po ugodnih cenah, razpošilja ČEBELARSKA PODRUŽNICA, CRNA pri PREVALJAH. 3856

HLODE

smerekove in jelkove

3—8 m dolge, kakor tudi cele gozdove, kupi lesna družba »ILIRIJA«, Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8. — Telefon 220.

JAKOB PAVLIČ

obl. izkušeni tes. mojster. DOMZALE. Slov. občinstvu naznanjam, da sem pričel iz- tesarsko obrt. Delo vrševati iz- šuiem natančno po danih in lastnih načrtih. Projekti in načrti lastne izdelave.

Javna

dražba pohištva

se vrši v sredo, 4. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne v skladišču »BALKAN«, Ljubljana, Dunajska cesta 33. Pohištvo je mogoče ogledati vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure pop.

Orlovska podzveza v Ljubljani razpisuje mesto

pisarniškega uradnika.

Sprejmejo se mlajši prosilci s srednješolsko izobrazbo. Na začasno zasedbo se ne reflektira. Plača po dogovoru. Vloge do 5. oktobra na »Orlovsko podzvezo« v Ljubljani, Ljudski dom.

„DIAMANT“

Pozor peki! »DIAMANT«, tvornice Haus i Sobolka, Beč-Stadlan, v predvojni kakovosti, se zopet dobi pri glavnem zastopniku za Jugoslavijo

EDUARD DUZANEC, Zagreb, SKLADIŠČE Strossmayerova ulica št. 10.

!!! AUTO !!!

BENCIN PNEUMATIKA
OLJE VSA POPRAVILA
MAST IN VOZNJE

Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah tudi
JUGO-AUTO d. o. z. v Ljubljani.

JETIKA!

Dr. Pečnik ordinira za jetične izven torka in petka vsaki dan v Št. Jurju ob južni žel. pri Celju. Citajte njegove 3 knjige o Jetiki.

VRTNAR

izurjen, neoženjen, dober in pošten delavec,

dobi takoj mesto.

Stajerci ali Korošci imajo prednost. Plača po dogovoru. Ponudbe z vpisom dosedanje službe na upravo »SLOVENCA« pod šifro »Vrtnar št. 3937«.

Nc I 167/22-2.

DRAŽBENI OKLIC.

Prostovoljna sodna dražba glede POLOVICE zemljišča vl. št. 2019 d. o. Trnovsko predmesje se vrši v NEDELJO, 8. OKTOBRA 1922 ob 15. uri pop. v gostilni v Kolesiji v Ljubljani.

Prodaja se POLOVICA HIŠE BLIZU KOLEZIJE. Hiša je vila, letos zidana. Prodajalčeva stanovanje ali vsaj eno je v dveh mesecih po dražbi prosto. Izključna cena 700.000 K, vadili 10 odstotkov.

Dražbene pogoje se lahko vpogleda pri notariju M. Hafnerju v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6.

Ljubljana, dne 28. septembra 1922.

MATE HAFNER, notar kot sodni komisar.

Priporočajo se sledeče domače tvrdike:

(Objava 4 Din.)

FOTOGRAFSKI ATELJE:

Grahic Franjo, Miklošičeva cesta št. 6.

»ILIRIJA«, LESNA TRGOVSKA IN INDUSTRIJALNA DRUŽBA Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

KLEPARJI:

Remžar & Smerkol, Florijanska ul. 13.

Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, kotlarjev in krovec v Ljubljani,

Kolodvorska ulica št. 28.

Korn T., Poljanska cesta št. 8.

KLOBUKE in TELOV. POTREBŠČINE:

Kunovar Ivan, Stari trg št. 10.

KONFEKCIJSKA TRGOVINA:

Olup Josip, Pod Trančo.

MEHANIČNA DELAVNICA

za popravilo gramofonov in drugih godb.

strojev A. Rasberger, Sodna ulica 5

(veža, desno), Ljubljana.

MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje:

Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

PARNA PEKARNA:

Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gra-

dlišče št. 5.

PISALNI STROJI IN POTREBŠČINE:

Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

PLESKARJI, SOBO- IN CRKOSLIKARJI:

Produktivna zadruga, reg. zadr. z o. z.,

Ljubljana, Gosposka ulica št. 4.

SPEDIJSKA PODJETJA:

»Oriente d. d.«, Sodna ulica 3, Tel. 463.

Ranzinger R., Cesta na juž. železnico 7—9.

STAVBENO PODJETJE:

Vizintin Ivan, Ljubljana, Vodmatski trg 7.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:

Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO:

Sušnik A., Zaloška ceta 21, Ljubljana.

TRGOV. Z DEŽNIKI IN SOLNENIKI:

Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:

Erjavec & Turk pri zlati lopatic, Valva-

zorjev trg št. 7.

URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA:

Seliškar Ivan, Pot v Rožno dolino št. 10.

(Ceno in točno.)

ZALOGA POHIŠTVA:

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

Nudimo iz našega skladišča:

Molino-spodnje hlače la za delavce. Delavske Zephyr-srajce, temne in svetle. Črni klot, delavske srajce. Bele moške srajce.

Žensko perilo. — Ženske srajce z ročnim vezanjem.

Vse po najnižjih cenah. Najboljša izdelava in samo najboljše blago.

„ZE-HA“, domači proizvod perila, ZAGREB, ulica 19.

Jugoslovanski kreditni zavod

registrovana zadruga

z omejeno zavezo

v Ljubljani

Marijin trg št. 8 ob Ljubljani

PODRUŽNICA V MURSKI SOBOTO

obrestuje hranilne 5 1/2 % čistih, brez odbitka rentnega in vloge na knjižke po 10 % invalidskega davka. Večje vloge z odpovednim rokom in vloge v tekočem računu se obrestujejo tudi

Telefon št. 54.

višje po dogovoru.

Ček. rač. št. 11.525.

Tužnim srcem naznanjamo, da je naš predobri soprog, oče, brat, stari oče in tast, gospod

Ivan Kavčnik

predsednik višjega deželnega sodišča v Ljubljani,

danes jutraj ob 1. uri po dolgi, mučni bolezni bogu vdano izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek 2. sept. t. l. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Karlovska cesta št. 30, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 30. septembra 1922.

Cecilija Kavčnik, roj. Pirnat

Bela Šubić

Dr. Janko Kavčnik

Vladimir Kavčnik

Leon Kavčnik

otroci,

Brez vsakega posebnega obvestila.

Dr. Milan Šubić

Helena Kavčnik, roj. Suyer

Vilma Kavčnik, roj. de Thierry

zet in sinuhe,

Milan, Janek,

vnuka.

Underwood

pisalni stroji so najboljši

Zahtevajte ponudbe!

THE REX Co.

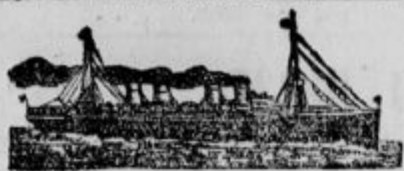
LJUBLJANA

Tel. 265 - Gradišče št. 10 - Tel. 265

Opalograph

razmnoževalni aparati so svetovnoznani

Zahtevajte ponudbe!

Cie. Gle. Transatlantique

Francoska linija

Najkrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Slavenska banka d. d. v Zagrebu.

VOZNE LISTKE in tozadevna pojasnila daje:

Ivan Kraker,

zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41.

Razno perilo

za dame, gospode in deco pri poroča tvrdka

A. & E. Skaberné

Ljubljana
Mestni trg 10**KOT UČENKA**

išče mesta v trgovini deklara, stara 17 let, poštenih staršev z dežele. — Naslov v upravi lista pod številko 4105.

DRUŽABNIKA

s srednjim KAPITALOM iščem za dobro idočo trgovino. — Ponudbe na upravo lista pod »RESEN«. 4064

LEPO POSESTVOpri Sv. Benediktu v Slov. goricah
NAPRODAJI Hiša je enonadstropna, urejena za gostilno in mesarijo, gospodarsko poslopje dobro, njiv in travnika je 4 orale. Cena 300.000 Din. — Pojasnila daje notar ŠTUPICA pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah.**Naprodaj:**

4 HLEVSKI ZLEBOVI iz litega železa (Pferdefuttermuscheln), brezhibne kakovosti, skoraj novi, v dimenzijah 68x30x25 cm. — Domobrnska cesta št. 1. 4033

Divjačino

kot srne, zajce, fazane, jerebice, divje race itd., v vsakem času po najboljših cenah, kupuje

E. VAJDA,

veletrgovina divjačine in perutnine, ČAKOVEC, Medjimurje.

Brzjavni naslov: VAJDA, Čakovec. — Interurban telefon šte. 59. 3752

Pletene jopice

rokavice, nogavice

po najnižjih cenah pri

A. Šinković nasl. K. SOSS
Ljubljana, Mestni trg šte. 19.**Dioničko društvo**

preje Škodovi zavodi v Piznu

(spojeni z „Sjedinjenim tvornicama strojeva d. d. preje Skoda, Ruston Bromovsky i Ringhoffer“). CENTRALA: PRAGA-SMICHOV.
Tvornice: Pizan, Doudlevoce, Nyrany, Kralj. Gradec, Smichov.

Surovi, napol izdelani in popolnoma izdelani predmeti iz litega železa in litega jekla, kovani deli, vse v največjih dimenzijah in težah za vso industrijo, železnice, rudnike, parobrodstvo itd. — Odliki iz vseh kovin in elektro-jekla. — Zobasta kolesa („Citroen“, „Maag“ itd.), peresa vseh oblik in vrst, nakovala, precepi na vijaki (Schraubstöcke), ključ z vijaki itd. — Železne konstrukcije in dvigala. — Parni kotli vseh vrst. — Lokomotive in tenderji za normalni tir. — Parni stroji, stroji na plin in nafto, stroji za hlajenje in izdelovanje ledu. — Stroji za orodje, hidrauliške stiskalnice, parna kladiva, lomila, kompresorji, traktorji, vozilne avtomobilske delavnice, močorni in parni plugi, lokomobile na bencin in valji za valjanje ces. — Separatorji za mleko. Tiskarski stroji itd. — Popolne strojne opreme za tovarne sladkornice, rafinerije, tvornice špirlita, tvornice mila, sušilnice, pivovarne, tvornice slada, hladilnice, tvornice ledu, klavnice, rudnike, rudokope in valjčne mline, ladjedelnice, pomorske in rečne parobrode, električne centrale itd.

Prospekti in proračuni na zahtevo.

Zastopstva: Zagreb, Sajmište 60. Telefon 14-97. Beograd, Zorina ul. 62. Telefon 570.

Najboljši so pravi AMERIKANSKI in angleški

SINGER-šivalni strojiSinger-igle
in
saddomestni deli.LASTNA
MEHANIČNA
DELAVNICASinger-olje
sukavce
svila itd.PRODAJA
NA
OBROKE

— Singer-šivalni stroji Bourne & Co New York —

CENTRALA za kraljevino SHS Zagreb, Maruličeva 5. — Podružnice:

LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA 3.

Zagreb, Karlovac, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar, Brod n/S, Subotica, Novi Sad, Maribor, Sarajevo, Mostar, Banjaluka, Tuzla, Dubrovnik, Podgorica, Beograd, Kruševac, Niš, Skoplje, Veles, Bitolj, Kragujevac, Zaječar i Stip. — Zastopstva so v vseh večjih krajih.

Divji kostanj

kupi je vsako množino po najvišji ceni tudi letos

VIKT. PANHOLZER, Ljubljana, Pražakova ulica.

Elektrotehnično podjetje!

Cenjenemu občinstvu naznam, da sem se preselil iz Hrenove ulice 18 v novo lastno hišo Lepi pot 12 v bližini tobačne tovarne, kjer sem si uredil tudi

➔ **ново delavnico.** ➔Za vsa v gori navedeno stroko spadajoča dela se priporočam z velespoštovanjem **Ivan Mihelčič,** elektrotehnik.Delniška glavica:
K 20.000.000.—**SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA**Rezervni zakladi:
K 6.500.000.—

PODRUŽNICE:

Novomesto, Rakek, Slovenjgradec

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica šte. 1.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Telefoni št. 146, 458

Brzjavke: ESKOMPTNA

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 38/I

(časno v prostorih Zadružne zveze).

Telefon št. 21.

Podružnice: DJAKOVO, MARIBOR, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK. Ekspozitura: BLED.

Interesna skupnost s: Sveopčo Znanstveno banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu ter Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno nad čez K 60.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.

TVRDKA**GRIČAR & MEJAČ**

zaloga oblek za gospode, dame in otroke

se je preselila iz Prešernove ulice šte. 9

v Šelenburgovo ulico št. 3,

vokal
Knafllove ulice